

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/102/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8812207716
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8812207716.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a sudcov JUDr. Petra Straku a JUDr. Antónie Kandravej v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02, Bratislava proti žalovaným: 1. A. C., nar. X.X.XXXX, bytom S. XXX/XX, XXX XX N. H. R., 2. B. C., nar. XX.X.XXXX, bytom S. XXX/XX, XXX XX N. H. R., o zaplatenie 344,36 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 15. 1. 2013 č. k. 4C 188/2012-54 jednohlasne takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok.

II. Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu žalobcu zamietol a žalovaným náhradu trov konania nepriznal.

Prvostupňový súd svoje rozhodnutie okrem iného odôvodnil tým, že vzhľadom na výpoveď žalovaných o tom, že neboli poučení o tom, že pohľadávka, ktorú majú uznať, bola v čase podpisu premlčaná, súd dospel k záveru, že prehlásenie žalovaných o vedomosti premlčania dlhu a jeho následkoch tak, ako bolo vykonané v dohodách o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 21.9.2009 nezakladá právny následok uznania premlčaného dlhu tak, ako to vyžaduje citované ustanovenie § 558 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na dôvodne vznesenú námietku premlčania, súd žalobu podanú na tamomšom súde dňa 30.7.2012, teda po uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej doby, voči žalovaným zamietol. Podpisom takejto formulárovej dohody žalovaní v 1. a 2. rade ako spotrebitelia zhoršili svoje zmluvné postavenie v rozpore s ustanovením § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Zámer žalobcu dosiahnuť vymožitelnosť pohľadávky podpísaním dohôd o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 21.9.2009, súd prvého stupňa vyhodnotil ako nekalú obchodnú praktiku, lebo pri uzavretí predmetnej dohody neboli dodržané princípy dobromyseľnosti a čestnosti tak, ako sa nimi súd zaoberal a uviedol vyššie a ide o výkon práva v rozpore s dobrými mravmi, teda absolútne neplatný, súd neposkytol ochranu takto uplatnenému právu. O trovách konania prvostupňový súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca, ktorý navrhol odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že vyhovie žalobe v plnom rozsahu, resp. aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania. Odvolateľ v odvolaní okrem iného poukázal na to, že žalovaní potvrdili vedomosť o premlčaní dlhu a následkoch

s tým spojených s poukazom na čl. 3 bod 3.4 dohody, v ktorej je jednoznačne, zrozumiteľne a jasne uvedené „dlžník vyhlasuje, že má vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch“. Obsahom dohody je uznanie dlhu zo strany odporcu ako právny inštitút zakotvený v Občianskom zákonníku, pričom právnym následkom uznania práva, ktorý nastáva priamo zo zákona, je prerušenie plynutia premlčacej doby. To znamená, že doba, ktorá dovtedy uplynula, sa stáva právne bezvýznamnou a začne plynúť nová desaťročná premlčacia doba, a to priamo zo zákona. V danom prípade došlo k nespochybniteľnému uznaniu dlhu, pričom na to, aby nastali právne účinky v spojení s uznaním práva podľa § 110 ods. 1 druhá veta OZ, zákon nevyžaduje, aby dlžník mal v čase uznania vedomosť o premlčaní dlhu. Ďalej poukázal na znenie dohody a ust. § 558 OZ, a to, že záväzok uznaný odporcom čo do dôvodu a výšky v čase uznania trval. Úprava obsiahnutá v ust. § 558 OZ spája vedomosť toho, kto uznal premlčaný dlh, o jeho premlčaní so vznikom vyvrátiteľnej domnienky, že dlh v čase uznania trval. Žalovaní existenciu svojho dlhu nijakým spôsobom nenamietali. Mal za to, že jeho právo premlčané nie je. Ďalej poukázal na to, že zmenou v obsahu záväzku zmluvných strán navrhovateľ ako postupník tu nemá právne postavenie dodávateľa a na dohodu sa nevzťahujú ustanovenia o neprijateľných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

Odvolačný súd preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, podľa zásad upravených v ust. § 212 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 O.s.p. a zistil, že odvolanie žalobcu je neopodstatnené.

Prvostupňový súd správne zistil skutkový stav a správne vec právne posúdil. Odvolačný súd si osvojuje odôvodnenie prvostupňového súdu, na ktoré poukazuje a na zdôraznenie správnosti dopĺňa.

Na zvýraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolačný súd poukazuje na rozhodnutia súdov, ktoré konštatovali nekalosť obchodnej praxe v obdobných veciach, a to rozhodnutia Krajského súdu v Prešove vo veciach 11Co/37/2012, 20Co/86/2012, 3Co/53/2012, 4Co/19/2012, 19Co/87/2012, 5Co/58/2012, 12Co/47/2012, 16Co/133/2012, 17Co/120/2012, 19Co/87/2012 a Krajského súdu v Košiciach vo veci 4Cob/75/2012, 5Co/194/2012 a uvádza nasledovné.

Súdna kontrola neprimeranosti zmluvných podmienok vo svetle čl. 6 ods. 1 Smernice rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách dopadá na štandardné produkty (typové zmluvy), a to tak na pôvodnú zmluvu, ako aj všetky formulárové zmeny a doplnky. Z vlastnej aplikačnej praxe môže súd potvrdiť, že ide o rovnaký formulár vo viacerých prípadoch a je evidentné, že spotrebiteľ nemôže na tomto tlačive nič meniť.

Vylúčenie vyššie citovanej smernice a súdnej kontroly je nedôvodné. Navyše odvolačný súd už judikoval, že konanie, akým sa žalobca dopracováva k týmto doplnkom zmluvy, je nekalou obchodnou praktikou (rozsudok Krajského súdu v Prešove vo veciach 11Co 37/2012, 20Co 86/2012).

„Odvolačný súd však považuje za potrebné zdôrazniť ešte jednu okolnosť, na ktorú poukazuje súd prvého stupňa v súvislosti s ochranou spotrebiteľa a to v tom zmysle, že právny vzťah, ktorý existuje medzi žalobcom a žalovanou je právnym vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy a teda na tento právny vzťah je treba aplikovať ustanovenia, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru. Tieto ustanovenia je treba aplikovať aj na právne úkony, ktoré bezprostredne nadväzujú na spotrebiteľskú zmluvu a teda aj na právny úkon uznania dlhu. Je treba súhlasiť, že v danom prípade pri uzatváraní dohody o splátkovom kalendári a uznaní dlhu došlo k nekalej obchodnej praxi, ktorá bola v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti a ktorá podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k výrobku alebo službe, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov. Odbornú starostlivosť i podstatné narušenie ekonomického správania spotrebiteľa definoval súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí a treba súhlasiť s tým, že v danom prípade pri uzatváraní takejto dohody došlo k nekalej obchodnej praxi, pretože obidve tieto znaky nekalosti boli naplnené. Umiestnenie textu o vedomosti premlčaného dlhu nasvedčuje tomu, že zo strany žalobcu došlo k porušeniu odbornej starostlivosti vo vzťahu k spotrebiteľovi, ktorá

predpokladá osobitnú schopnosť a starostlivosť, ktorú možno rozumne očakávať od dodávateľa pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi zodpovedajúca čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti...“(rozsudok Krajského súdu v Prešove vo veci 11Co 37/2012).

Je logické a pochopiteľné, že spotrebiteľia vítajú možnosť splácať dlh v splátkach, no je nečestné, ak sa zneužije kontrakčná situácia s cieľom predĺžiť premlčanie až na 10 rokov.

Takéto praktiky sú zakázané (§ 7 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa („ZOS“) a žalobca nemôže počítať so súdnou ochranou nečestného konania.

V tomto smere je dôležité poukázať na novú skutočnosť pre judikatúru súdov, že dobré mravy, resp. konanie v rozpore s dobrými mravmi našlo svoje pozitívno-právne vymedzenie podľa § 4 ods. 8 ZOS.

Podľa § 4 ods. 8 ZOS predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. „Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lešť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.“

Právny úkon, ktorý je v rozpore s ustanovením zákona, je neplatný (§ 39 OZ). Odvolací súd nevidí žiadny dôvod nevzťahovať tento záver aj na rozpor právneho úkonu so zákonným ustanovením § 4 ods. 8 ZOS. Právny úkon porušujúci ustanovenie § 4 ods. 8 ZOS je neplatný pre rozpor so zákonom.

Kampaňovité predkladanie formulárov s ľubozvučným ustanovením o možnosti splácať dlh je pre spotrebiteľov pravdepodobne plných pocitu viny z porušenia splátkového kalendára s cieľom dosiahnuť predĺženie premlčacej doby na 10 rokov bez náležitého objasnenia tohto dôsledku neinformovanému spotrebiteľovi nezodpovedné, nečestné a odporuje zákonnému ustanoveniu § 4 ods. 8 ZOS. Nielenže je tu dôvod na odmietnutie ochrany dodávateľovi postupom podľa § 3 ods. 1 OZ, ale aj na záver o neplatnosti právneho úkonu, ako judikoval tunajší súd vo veci 11Co 37/2012.

Na porovnanie odvolací súd poukazuje na judikatúru českého ústavného súdu, konkr. bod 27 nálezu Ústavného súdu ČR I. ÚS 3512/2011, cit.: „Uplatňování principu důvěry v úkony dalších osob při veškerém sociálním styku s nimi je základním předpokladem pro fungování komplexní společnosti (Luhmann, N.: Vertrauen. Ein Mechanismus der Reduktion sozialer Komplexität. Stuttgart 1989, str. 1). Důvěru je třeba pokládat za elementární kategorii sociálního života. Jednak vyjadřuje vnitřní postoj odrážející eticky odůvodněné představy a očekávání jednotlivých členů společnosti a z druhé strany je výrazem principu právní jistoty, který představuje jednu z fazet materiálně, tj. hodnotově, chápaného právního státu, jehož ústavně normativní výraz je obsažen v čl. 1 odst. 1 Ústavy ČR. Naznačená konkretizace principu právního státu je oním principem, který působí na straně stěžovatele a proti principu autonomie vůle, kterého se dovolávají obecné soudy. Je pak primárně úkolem obecných soudů najít praktickou konkordanci mezi oběma protikladně působícími principy tak, aby zůstalo zachováno maximum z obou, a tak, aby výsledek byl slučitelný s obecnou představou spravedlnosti.“ [obdobně nálezu Ústavního soudu ze dne 15. 6. 2009, sp. zn. I. ÚS 342/09 (N 144/53 SbNU 765)].“

Odvolacie námietky žalobcu sú neopodstatnené a odvolací súd napadnutý rozsudok s osvojením si dôvodov ako správny potvrdil postupom podľa § 219 O.s.p.

Žalobca bol v odvolacom konaní neúspešný, žalovaným trovy nevznikli a tomu zodpovedá i výrok o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.